

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.I.40.023/2024/7.

A felperes:

felperes neve (címe)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Bagó-Rónai Ivett egyéni ügyvéd (címe)

Az alperes:

alperesi cég neve (székhelye)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselői:

Dr. Mózes Ákos egyéni ügyvéd (címe)

A per tárgya:

Kártérítés megfizetése

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kecskeméti Törvényszék 3.M.70.136/2021/110.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Alperes, 3.M.70.136/2021/113.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 51 650 (ötvenegyezer-hatszázötven) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Illetékbevételei számlájára 165 283 (százhatvanötezer-kettőszáznyolcvanhárom) forint másodfokú eljárási illetéket.

Az illetékfizetési kötelezettség a határozat meghozatalát követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A tényállás

[1] A felperes 2020 februárjában egy meghirdetett álláshirdetésre jelentkezett az alperes (város 1 neve)-i telephelyén, ahol a felek között a munkaviszony lényeges tartalmi elemeiben megállapodás jött létre.

[2] A felperes ténylegesen 2020. március 2-től a németországi fővállalkozónál végzett munkát.

[3] A felek között az írásbeli munkaszerződés 2020. március 6-án kelt, amely alapján a felperes határozatlan idejű munkaviszonyban, heti 40 órás munkaidőben, szerelő munkakörben állt az alperes alkalmazásában. Személyi alapbére bruttó havi 210 600 forintban került meghatározásra, 3 hónapos próbaidő kikötése mellett. A munkába lépés napját a felek 2020. március 9. napjában jelölték meg, a munkavégzés helyeként az alperes telephelye került feltüntetésre.

[4] A felek között 2020. április 3-án kiküldetési megállapodás jött létre, amely szerint a felperes 2020. április 9-től szerelő munkakörben németországi telephelyen kerül alkalmazásra. A kiküldetés időtartamát 2009. április 9-től 2020. december 30-ig terjedő időtartamban határozták meg. Rögzítették, hogy „a nem szabályozott kérdésekben a munkaviszonyra vonatkozó szabályok, különösen Munka Törvénykönyvében és annak végrehajtási rendeleteiben foglaltak az irányadóak.”

[5] A munkabért havi bruttó 210 600 forintban állapították meg azzal, hogy a külföldi kiküldetés időtartama alatt a felperes bruttó 12,50 euró óradíjra is jogosult. Rögzítették továbbá, hogy a munkáltató térítésmentes elhelyezést biztosít a munkavállaló részére, amelynek költségei a munkavállalót terhelik.

[6] A felperes kezdetben CO hegesztést végzett, 2020 augusztusától kezdett fűrészgéppel dolgozni, amelyre a betanítást (tanú 1 neve) termelésirányító-helyettes végezte. 2020. szeptember elején éves rendes szabadságát töltötte, 2020. szeptember 28-án állt ismét munkába. Ekkor egy Metabo gyártmányú KGS 254 I Plus típusú körfűrészszel dolgozott, munkadarabok leszállását végezte. A fűrész működés közben horizontálisan síkban kitolható, hosszirányban elmozdítható ezáltal vágáshossza nagyobb tartományban történhet. A körfűrész tárcsa felső része fix, az alsó része pedig önzáró védőburkolattal volt ellátva, amely a vágási művelet befejeztével automatikusan záródott annak érdekében, hogy a körfűrész ne okozzon balesetet.

[7] A felperes 2020. március 2-től már Németországban végzett munkát, így 2020. március 9-én az alperes (város 1 neve)-i telephelyén munkavédelmi elméleti oktatásban nem részesülhetett. A 2020. május 4-i Németországi oktatás vonatkozásában nem teljesült az írásbeliség követelménye, továbbá a munkaeszköz első használatbavétele előtt a felperes részére nem került átadásra német szabályozás alapján kötelező munkaeszköz használatára vonatkozó írásos használati utasítás a felperes által értett nyelven. A 2020. május 4-én kelt munkavédelmi baleseti napló adatai szerint az, a gépkocsivezetőkre vonatkozó balesetvédelmi oktatást tartalmazta, nem állapítható meg továbbá az sem, hogy a felperes, mely munkagépekre, milyen tartalommal, milyen részletességgel került kioktatásra. A felperes a körfűrész használata során munkavédelmi kesztyűt használt.

[8] A felperes 2020. szeptember 28-án a munkadarabok szabásának elvégzését követően a munkagépet kb. 10 perc időtartamra elhagyta, amíg a levágott darabokat ragasztotta. Amikorra visszatért a körfűrészhez a védőburkolatot valaki kitámasztotta, így az önzáró védőburkolat funkcióját nem tudta betölteni. A felperes a körfűrész elindította anélkül, hogy az általa használt védőkesztyűt levette volna, illetve a biztonsági önbeálló burkolat működőképességét ellenőrizte volna. A vágási folyamat során a levágott munkadarabot elvette, a vágólap védőburkolata azonban a kitámasztás következtében automatikusan nem záródott vissza, mint a korábbi vágásoknál. A kizáró elem szabásműveletének befejezésekor a körfűrész működető kapcsoló kallantyút elengedte, a kitámasztott védőburkolatú fűrész tárcsa azonban még a lendület következtében tovább forgott. A felperes jobb kezével átnyúlt a körfűrész gép bal oldalára, hogy a maradék anyagot felvegye, ennek során a mozgásban lévő kitámasztott védőburkolatú fűrészlap a kezén lévő védőkesztyűt elkapta és jobb kéz fején sérülést okozott.

[9] A baleset bekövetkezésének elsődleges oka a körfűrész védőburkolatának kiiktatása, illetve meghibásodása ellenére történő használata, másodlagos oka a kiiktatott védőburkolat ellenére a körfűrészszel történő munkavégzés, harmadlagos oka a védőkesztyű használata, negyedleges oka a szükségtelen keresztirányú kézmozdulat elvégzése volt.

[10] A felperest kollégái szállították a (város 2 neve)-i Városi Kórházba, ahol a kiállított ambuláns kezelőlapon rögzítették, hogy jobb kézfejét fűrész sértette meg, amelynek következtében kb. 8 cm hosszú vágott seb keletkezett, kint fekvő vágó inakat szétvágott nyújtó-feszítő inakat tapasztaltak. A kezelés során a szétvágott EIP és EIC inakat összevarrták, kezét sínbe helyezték. A felperest 2020. szeptember 29-én elbocsátották, zárójelentése szerint a szétvágott inak műtéti kezelése megtörtént, a műtét komplikáció nélkül folyt le. A felperesnél a műtét után a vérkeringés összeomlás tünetei jelentkeztek, emiatt hazaengedése nem volt biztonságos. A kórházi megfigyelés alatt komplikáció nem volt, a

tünetek (szédülés, rosszullet) az éjszaka során csökkentek. A felperes számára előírták a seb tisztán és szárazon tartását, kíméletét, 4 hét sínbe kötözést és pihentetést, a varrás 10 napig fenn hagyását, fájdalomcsillapító gyógyszerek szükség szerinti szedését.

[11] A felperes a kórházból barátnője (város 3 neve) melletti otthonába távozott, majd 2020. október 6-án visszautazott Magyarországra, ahol kötözésre a (város 4 neve)-i Klinikai Központ Traumatológia és Kézsebészeti Klinikáján megjelent. Itt a varratokat eltávolították, gipszét átpólyálták és tájékoztatták, hogy a sérülést továbbra sem érheti víz.

[12] 2022. október 12-én ismét kötéscserére és gipsz visszahelyezésére került sor. A 2020. október 20-i kontroll alkalmával sebgyógyulását rögzítették, a gipszet visszahelyezték, majd a 2020. október 27-i kontroll alkalmával a gipszsínt eltávolították, a sebet rendben lévőnek, gyógyultnak találták. A végtag óvatos terhelés nélkül, fokozatos bemozgatása érdekében gyógytornára utalták, amelyen a felperes rendszeresen részt vett.

[13] A felperes kézsérülése a balesetet követő 2-2,5 hónap elteltével gyógyult, jobb kézháton műteti heg, jobb kéz ujjának megtartott mozgása, jobb kézháton jelzett érzészavar és egy pontban nyomásérzékenység észlelhető. A balesettel összefüggésben a felperesnél szövödmény nem alakult ki. A szubjektív panaszok úgy, mint jobb kézháton érzett érzékszavar, fájdalom, időnkénti zsibbadás áll fenn, ezekben a felperes részéről mulasztás nem állapítható meg. A jobb kézháton lévő műteti heg elsődlegesen gyógyult, esztétikai károsodásként nem észlelhető. A felperes a baleset következtében 2020. október 27-ig öltözködésében, tisztálkodásában, önellátásában napi 4 órában segítségre szorult, a gipsz levétele után napi 1 óra időtartamban igényelt segítséget. A baleset óta eltelt időre tekintettel állapota véglegesnek tekinthető, abban érdemi változás nem várható.

[14] Az alperes nem tett eleget – a magyar és a német jogszabályi rendelkezésekből eredő – baleset kivizsgálására irányuló kötelezettségének.

[15] A felperes balesetéről az alperes kizárólag Magyarországon készített baleseti jegyzőkönyvet 2020. október 5-én, amelyet az alperes ügyvezetője, annak tulajdonosa és a szaktanácsadó írtak alá. A munkabaleseti jegyzőkönyvben a balesethez vezető okként a munkaeszköz, egyéni védőeszköz szabálytalan használatát rögzítették.

[16] 2020. október 8-án a baleset kivizsgálása és a részletes megbeszélés érdekében a felperes barátnője kíséretében az alperes (város 1 neve)-i székhelyére utazott, ahol az általa kért módosítások elvégzésével jegyzőkönyv került kiállításra.

[17] Az alperes megbízásából (tanú 2 neve) munkavédelmi szakmérnök sérülési meghallgatási jegyzőkönyvet vett fel október 28-án, a felperes személyes meghallgatása és aláírás nélkül.

[18] A felperes 2020. október 1-től 2021. január 30-ig keresőképtelen állományban volt. 2021. január 19-én levélben kereste meg az alperest, hogy a keresőképtelenség időtartamának lejártát követően munkaviszonyát közös megegyezéssel szüntessék meg. Az alperes 2021. február 12-én küldte meg a felperes kiléptetéssel kapcsolatos papírjait, a

munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésével együtt, amelyben a munkaviszony megszűnésének időpontját 2021. január 31. napjában jelölte meg.

[19] A felperes 2021. március 7-én levélben fordult az alpereshez a balesettel összefüggésben eredő kárának megtérítése iránt, amely kárigény jogalapját és összecszerúságát az alperes nem fogadta el.

[20] A felperes átlagjövedelme a baleset bekövetkeztekor havi bruttó 909 779 forint volt.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

[21] A felperes keresetében 2 237 195 forint elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítés, valamint 1 000 000 forint sérelemdíj és ezen összegek után 2021. február 1-től a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamat, továbbá perköltség megfizetésére kérte az alperes kötelezését. Perköltsége mértékét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 2. §-ára hivatkozással a csatolt megbízási szerződés alapján 250 000 forint egyösszegű ügyvédi munkadíjban és tárgyalásonként 50 000 forintban, mindösszesen 800 000 forintban jelölte meg azzal, hogy jogi képviselője áfa fizetésére nem köteles.

[22] Az érvényesíteni kívánt jog körében hivatkozott a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 166. §, 167. § (1) bekezdés, 87. § (3) bekezdés; a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:518-534. §, 6:519. §, 6:540. § (1) bekezdés, valamint a 2:43. § a) pont és a 2:52. § (1) bekezdés rendelkezéseire, továbbá a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2008. június 17-i 593/2008/EK RENDELETE (a továbbiakban: Róma I.) 8. cikk (2) és (3) bekezdés; a munkavállalók szolgáltatások nyújtása keretében történő kiküldetéséről szóló AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1996. december 16-i 96/71/EK IRÁNYELVE 3. cikk (1) bekezdés e) pont; a németországi munkavégzésre tekintettel a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását célzó munkavédelmi intézkedések végrehajtásáról szóló Arbeitsschutzgesetz (a továbbiakban: ArbSchG) 3. § (1) bekezdés, 4. § 1-6. és 8. pont, 5. § (1)-(3) bekezdés, 8. § (1)-(2) bekezdés, 12. § (1) bekezdés; a munkaeszközök használatának biztonságáról és egészségvédelméről szóló ipari biztonsági rendelet, a BetrSichV 4. § (1) bekezdés, 5. § (1)-(2) bekezdés, 6. § (1) bekezdés, 9. § (1)-(3) bekezdés; a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi minimumkövetelményekről szóló A TANÁCS 1989. november 30-i 89/654/EGK IRÁNYELVE 6. cikk (2) bekezdés; a német munkahelyekről szóló rendelet az ArbStättV 3. § (1)-(3) bekezdés, 3/A. § (1) bekezdés, 4. § (1) bekezdés, 6. § (1) és (4) bekezdés, továbbá a németországi munkabiztonsági törvény (a továbbiakban: ASiG) 5. § (1) és (2) bekezdés, 6. §, a Németországban hatályos balesetvédelmi rendelet (a továbbiakban: BvG A1) 2. § (1) bekezdés, 4. § (1) és (2) bekezdés, 11. §, 12. § (1) és (2) bekezdés, 29. § (1) és (2) bekezdés, 30. §, továbbá az időszakos vagy helyileg változó építkezések biztonsági és egészségvédelmi minimumkövetelményeinek végrehajtásáról szóló A TANÁCS 1992. június 24-i 92/57/EGK IRÁNYELVE 8. cikk d) pont, 9. cikk a) pont; a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló A TANÁCS 1989. június 12-i 89/391/EGK IRÁNYELVE 6.

cikk (1) és (2) bekezdés, 12. cikk (1) bekezdés rendelkezéseire; valamint a szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2004. április 29-i 883/2004/EK RENDELETE 3. cikk f) pont, 4. cikk és 36. cikk rendelkezésére.

[23] Előadta, hogy a munkaviszonyával összefüggésben, munkavégzése közben elszenvedett balesetből károsodása érte. Hivatkozása szerint a munkáltató tudott a munkagép hibájáról, arról, hogy a vágólap fedőburkolata nem csapódik le, ennek ellenére nem állította le a munkavégzést, nem gondoskodott a munkagép javításáról. A védőburkolat hibáját szóban jelezte (tanú 1 neve) termelésirányító-helyettesnek, aki arról tájékoztatta, hogy tud a hibáról, de a munkát nem állította le, ebből azt a következtetést vont le, hogy tovább dolgozhat.

[24] A követelés összegszerűsége körében a keresőképtelensége bekövetkezte hiányában megkeresett távolléti díj és a táppénz közötti különbözetet érvényesítette, amely számításai alapján 2020. október 1-től 2021. január 30. napjáig 3 639 116 forintot jelentett volna. Társadalombiztosítási ellátásként 857 265 forintban részesült, ezek különbözete adja a kereseti követelésben megjelölt 2 237 195 forintot.

[25] A sérelemdíj iránt előterjesztett követelés körében előadta, hogy a baleset következtében sérült az élethez, testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi joga. Jobb kezfejn maradandó heg formájában sérülés keletkezett, jobb kezén az ujját nem tudja kiegyenesíteni, amely a további munkavégzést befolyásolja. Ezek ellentételezéseként 1 000 000 forint összegű sérelemdíjra tart igényt.

[26] Kifejtette, hogy az Mt. 166. § (2) bekezdés a) és b) pontjában rögzített mentesülési ok az alperes vonatkozásában nem áll fenn. Utalt arra, hogy a munkáltató kártérítési felelőssége objektív, ezért a munkavállalónak okozott kárt akkor is meg kell téríteni, ha a kár okozásában vétkesség a munkáltatót nem terheli. Az alperesi hivatkozás szerinti munkavállaló nem munkaviszonyra vonatkozó szabályok szerinti munkavégzése nem minősülhet a munkáltató ellenőrzési körén kívül eső körülménynek. Hivatkozott a Kúria a munkáltatónak a munkavállalója egészségi állapotában bekövetkezett károkért fennálló felelőssége egyes kérdéseiről szóló 1/2018. (VI. 25.) KMK vélemény (a továbbiakban: KMK vélemény) megállapításaira is. Utalt az Mt. 51. § (4) bekezdése alapján a munkáltató azon kötelezettségére, amely szerint az egészséget nem veszélyeztető biztonságos munkavégzés követelményeit biztosítani kell, továbbá a munkavédelemről szóló 1993. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Mvtv.) 2. § (2) és (3) bekezdésének rendelkezéseire. A munkaeszközök megfelelő biztonsági követelményei kapcsán utalt a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményének minimális szintjéről szóló 10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet (a továbbiakban: NGM rendelet) 3. §-ára, amely kötelezettségének az alperes azzal nem tett eleget, hogy nem ellenőrizte a részére biztosított munkaeszköz nem megfelelő működését, ennek körében nem észlelte azt, hogy a védőburkolat nem csapódott vissza. Amennyiben a védőburkolat kiiktatását észlelte volna a munkavégzést nem kezdi meg, (tanú 1 neve)-nek a védőburkolat nem megfelelő záródását jelezte. Vitatta, hogy a kitámasztás szabad szemmel észlelhető volt, ennek kapcsán hivatkozott arra, hogy a kitámasztás tilalmára való felhívás a munkáltató kötelezettsége lett volna. Ebben a körben lényegesnek tartotta, hogy a balesettel érintett munkagépet nemcsak egyedül használta.

[27] Előadta továbbá, hogy a munkáltató részére munkavédelmi oktatást nem tartott. Az alperes (város 1 neve)-i telephelyén az ügyvezető kérésére aláírt iratok között munkagépekre vonatkozó nem volt található. 2020. március eleje óta Németországban dolgozott, az alperes által perben csatolt iratokat, a kiküldetési szerződést, később írta alá, így azokról példánnyal nem rendelkezett. Az NGM rendelet 23. § (1) bekezdésére hivatkozással előadta, hogy az alperes munkavédelmi oktatásban nem részesítette, nem tájékoztatta a munkaeszköz biztonságos használatáról, a munkavédelmi kesztyű használatát előírta, azt valamennyi munkavállaló használta, nem rendelkezett tudomással arról, hogy a kesztyű használatát mellőznie kellene, ezért figyelmeztetésben sem részesítették.

[28] A KMK vélemény II. pont 1. pontjára hivatkozással előadta, hogy véleménye szerint jelen esetben nincs olyan körülmény, ami a baleset bekövetkezését okozta és amely a munkáltató ellenőrzési körén kívül eső lett volna. Vitatta továbbá, hogy bármilyen előírást, szabályt megsértett volna, azonban eseti döntésre hivatkozással előadta, hogy ennek megállapíthatósága esetén is a munkáltató felelőssége akkor is megállapítható, ha a munkavállaló részéről szakmai követelmények megszegésére azért kerül sor, mert a munkáltató a szabályszerű technológiához szükséges eszközt nem biztosította.

[29] Előadta továbbá, hogy a 883/2004. EK rendelet 12. cikk (1) bekezdése alapján kiküldetésben lévő munkavállalónak minősül, így vonatkozik rá az 96/71/EK irányelv 3. cikk (1) bekezdés c) pontja. Tekintettel arra, hogy Németországban végzett munkát, így rá abban az esetben a fogadó állam szabályait kell alkalmazni, amennyiben az rá nézve kedvezőbb. Ez alapozza meg a németországi munkabére figyelembevételét.

[30] A sérelemdíj kapcsán kifejtette, hogy a balesetet követően 3 hónapig fizioterápiás kezelést vett igénybe, kézfejen 7 cm-es heg található, amely kitüremkedett, ez a terület érzéketlen. Jelen állapotban a keze funkcionalitásában megközelíti a baleset előtti állapotot, három hónapig azonban fogni, azt használni nem tudta. Az időjárási változásokat változatlanul érzékeli, esetenként fájdalomcsillapítót is kell szednie. Jobb keze mutató és középső ujjja érzékeny, hideget, meleget nem érez. Jobb kezének mutatóujját kinyitni fájdalmas.

[31] Valótlannak minősítette az alperes azon hivatkozását, hogy 2020. március 9-én az alperes magyarországi telephelyén munkavédelmi oktatásban részesült volna, mint ahogy azt is, hogy 2020. május 4-én Németországban munkavédelmi és balesetvédelmi oktatást tartottak számára. Hangsúlyozta, hogy Magyarországon soha nem dolgozott, a munkaszerződés megbeszélését követően a németországi telephelyen kezdte meg a munkavégzést.

[32] Hivatkozott arra, hogy (tanú 2 neve) a vele készült jegyzőkönyv elkészítése során őt nem kereste meg.

[33] Előadta továbbá, hogy Németországban több típusú gépen is végzett tevékenységet, munkavédelmi oktatás hiányában a munkafolyamatokat lényegében a munkatársak mellett tanulta meg, mindig az a kollega tanította be, aki az adott gépet kezelte, az egyes gépeknél azonban oktatás nem volt. A fűrészgép esetében a munkavégzést részére

(tanú 1 neve) mutatta meg, továbbá azt is, hogy hogyan kell a mérést elvégezni, valamint tájékoztatta arról is, hogy védőszemüveget kell használni. Ez a betanítás néhány napig tartott.

[34] A baleset napján először öt elemet kimért, majd levágta őket. Észlelte, hogy a védőburkolat folyamatosan lent volt, amikor aktív állapotban működött, azonban ebben az időpontban nem működött, amit (tanú 1 neve)-nek is jelzett. Nem látta, hogy ki támasztotta ki a védőburkolatot, azt tudja csak hogy nem csukódott vissza.

[35] Nem volt gyakorlat a kesztyű használatra, valaki használta, valaki nem. Ez elsősorban a ragasztás során a sérülések elkerülését szolgálta.

[36] A bíróság anyagi pervezetésére tekintettel hivatkozott arra, hogy a munkavédelmi szabályok vonatkozásában nemcsak a magyar jog, hanem a német jog szabályai is alkalmazandóak, figyelemmel arra, hogy Németországban történt a tényleges munkavégzés és maga a baleset is.

[37] Hivatkozott arra, hogy a német jogszabályi előírásoknak megfelelő kockázatértékeléséről nincs tudomása. Munkavédelmi oktatásban nem részesült, 2020. március 9-én már igazolható módon nem tartózkodott Magyarországon, így az ezen napra igazolt munkavédelmi oktatás nem minősül valósnak. Vitatta továbbá, a 2020. május 4-i németországi munkavédelmi oktatást is, tekintettel arra, hogy a németországi oktatás a magyarországi munkavédelmi oktatásra épült, így sem Magyarországon, sem Németországban munkavédelmi oktatásban, a munkaeszközök biztonságos használatára vonatkozó, a munkagépek veszélyeiről vagy egyéb körülményekről tájékoztatást, oktatást nem kapott. Álláspontja szerint kockázatértékelés hiányában megfelelő munkavédelmi intézkedéseket sem tudott tenni az alperes. Kiemelte továbbá, hogy a munkáltató a munkavédelmi kesztyű használatát előírta, nem volt tudomása olyan munkafolyamatról, amelynek során ezt mellőznie kellene. A munkaviszonya létesítésétől kezdődően végig használta a védőkesztyűt, ennek kapcsán semmilyen figyelmeztetést vagy elmarasztalást nem kapott.

[38] Az ArbStättV felhívott rendelkezéseit az alperes figyelmen kívül hagyta. A biztonságos munkavégzéshez szükséges eszközöket nem biztosította, munkavédelmi oktatást nem nyújtott és nem megfelelő utasításokkal látta el a felperest.

[39] Álláspontja szerint az, hogy az alperes a jogszabályoknak, a német munkavédelmi és egyéb törvényben, egyéb munkavédelmi szabályokban ismertetett rendelkezéseknek nem tett eleget, a munkavédelmi szabályok megszegése állapítható meg, amely alapján pedig jogosult az általa kereseti kérelemben foglaltak érvényesítésére. Vitatta továbbá a terhére rótt szakmai szabályszegéseket is.

[40] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására, a felperes perköltségben történő marasztalására irányult. Ennek mértékét az Ükr. 2. § alapján a létrejött megbízási szerződésre hivatkozással 250 000 forint egyszeri, valamint tárgyalásonként 30 000 forint, mindösszesen 580 000 forint ügyvédi munkadíjban jelölt meg, amelyet áfa nem terhel.

[41] A felperes előadását vitatva előadta, hogy a felperes 2020. március 9-től állt munkaviszonyban, szerelő munkakörben az alperesnél, munkavégzési helye Németországban volt.

[42] A baleset során használt munkagép a biztonsági előírásoknak megfelelt, azt védőkesztyűben működtetni nem volt engedélyezett. A felperes az általa használt munkagépre munkavédelmi, balesetvédelmi oktatásban részesült, a munkagép működésére vonatkozó előírásokkal tisztában volt. A baleset kivizsgálása során nem nyert bizonyítást azt, hogy a körfűrész a baleset napján a felperesen kívül más is használta volna, így az sem, hogy annak védőburkolatát más munkavállaló támasztotta volna ki. A kitámasztott védőburkolat mellett a munkavégzést nem lett volna szabad megkezdeni, ezzel a felperes is tisztában volt. Ezzel ellentétes utasítást (tanú 1 neve) termelésirányító-helyettes sem adott.

[43] A berendezés csak akkor működik, ha a dolgozó a körfűrész működtető kallantyút nyomva tartja, ha azt elengedi, a fűrész megáll. A fűrész azonban a lendület miatt még mozgásban volt, a kitámasztás miatt nem teljesen zárt le és a még forgó fűrészlap elkapta a felperes kezén lévő védőkesztyűt, így keletkezett a sérülés. Előadta, hogy a baleset azért következett be, mert a felperes nem szabályszerű módon használta a munkagépet, szabálytalanul kesztyűt viselt, amelyek a munkáltató ellenőrzési körén kívül eső magatartások voltak. Felperes annak ellenére nem tartotta be a biztonsági szabályokat, hogy a munkagép működését ismerte, a működésére vonatkozó szabályokkal tisztában volt.

[44] Állította, hogy 2020. március 9-én az alperes (város 1 neve)-i telephelyén elméleti munkabalesetvédelmi oktatásban részesült, amely Németországban 2020. május 4-én gyakorlati balesetvédelmi oktatással egészült ki. Ezt a baleseti naplóban a felperes aláírásával igazolta.

[45] Előadta továbbá, hogy nem pontosan ismertek a felperes sérülései, számára ezzel kapcsolatban orvosiratokat nem mutatott be. Egyetlen alkalommal egyeztetett a felperessel, amikor is 2020. október 8-án a székhelyen készült jegyzőkönyvet aláírta.

[46] A mentesülés körében az Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontja kapcsán arra hivatkozott, hogy a felperes a munkavédelmi előírások be nem tartásával kizárólagosan felelős a baleset bekövetkezésében. A felperes szabályszegései a munkáltató ellenőrzési körén kívül esők voltak, nem volt elvárható hogy e körülményeket elhárítsa, hiszen nem állíthat minden munkavállaló mellé ellenőrt a szabályok betartása érdekében. Az Mt. 167. § (1) bekezdése alapján pedig nem kell megtéríteni azt a kárt, amellyel kapcsolatban bizonyítja, hogy annak bekövetkezése a károkozás idején nem volt előrelátható, továbbá azt sem, amelyet a munkavállaló vétkes magatartása okozott, vagy amely abból származott, a munkavállaló kártérítési kötelezettségének nem tett eleget. Mindezek alapján a kereset jogalapja álláspontja szerint hiányzik.

[47] Vitatta, hogy a felperest bármikor is balesetveszélyes munkafeladat ellátására utasította volna. Hivatkozott továbbá arra, hogy a balesettel összefüggésben semmilyen munkabiztonsági, munkavédelmi ügykörbe tartozó elmarasztalás nem történt. Fényképfelvételekkel kívánta igazolni, hogy a munkaeszköz kitámasztása szabad szemmel is

jól látható volt, mint ahogy azt is vitatta, hogy a munkagép védőburkolata nem zárt megfelelően.

[48] A kiküldetési szerződések aláírására akkor kerül sor, amikor lehetőség nyílt a felperes németországi foglalkoztatására. A felperes távozását követően még a szálláshelyére sem tért vissza, személyes használati tárgyai is ottmaradtak.

[49] (Tanú 2 neve) munkavédelmi szakmérnök – aki a baleset kivizsgálására kapott felkérést – megkeresésére nem reagált.

[50] A sérelemdíj iránti igény megalapozottságát vitatta, e körben utalt arra, hogy felperes maradandó testi sérülése orvosilag nem nyert igazolást. Funkcióvesztés, maradandó sérülés nem maradt hátra, egy hegesezés pedig maradandó sérülésként nem értékelhető.

[51] Vitatta továbbá azt a tényt, hogy a felperes 2020. március 9-én már Németországban dolgozott, nem vitatta azonban azt, hogy Németországban a baleset körülményeinek feltárása érdekében vizsgálat nem történt. (Tanú 2 neve) munkabaleseti jegyzőkönyvében pedig az alperesi álláspontokat rögzítette.

[52] Védekezése szerint az Mvtv. 2. § (2) bekezdés, NGM rendelet 3. §, 23. és 24. §-ainak előírásainak megfelelt az intézkedése, a biztonságos munkavégzés követelményére irányuló kötelezettségének eleget tett, minden munkavállaló, így a felperes részére is olyan munkaeszközöket biztosított, amelyek megfelelnek a munkavédelemre, a biztonságos munkafeltételekre és munkaeszközökre vonatkozó szabályoknak.

[53] Az ArbSchG 3., 4., 5., 6., 8. és 12. §-ára alapított jogi érvelés körében kifejtette, hogy a biztonságos munkavégzés követelményének biztosítására irányuló kötelezettségének minden munkavállaló vonatkozásában eleget tett, a kockázatértékelés megtörtént, amelynek tényét jogszabály nem köti írásbeli alakszerűséghez. Nem a kockázatértékelést kell a munkavállaló rendelkezésére bocsátani, hanem ennek megfelelő munkavédelmi oktatást kell a munkavállalók részére megtartani, amelynek eleget tett. A munkavédelmi oktatás kiterjedt a gyártástechnológiához kapcsolódó munkaművelet szabályaira, azaz a szakmai szabályok és előírások ismertetésére, a szerszámok használatára vonatkozó technológiai, szakmai szabályokra, a gépek és berendezések kezelésére vonatkozó szabályokra, a védőeszközökre vonatkozó szabályokra. Ugyanakkor a felperes nem adott magyarázatot arra, hogy megfelelő munkavédelmi oktatás hiányában miért írta alá az erre vonatkozó dokumentumokat.

[54] A felperes BetrSich V. 4., 5., 6. és 9. §-ára hivatkozással előadta, hogy a felperes a munkagép balesetveszélyes állapotára vonatkozó nyilatkozatot (tanú 1 neve) felé nem tett. Balesetveszélyes állapotú munkagép használatára tőle utasítást nem kapott. Vitatta továbbá azt a tényt is, hogy korábban megtörtént gyakorlat volt a védőkesztyűben történő körfűrész üzemeltetés.

[55] Vitatta továbbá az ArbStättV 3. § 3/A. §, 4. és 6. §-ára alapított biztonságos munkavégzés körülményeire vonatkozó felperesi kifogásokat, mint ahogy az ASiG 5., 6. és 7. §-ára alapítottan azon az érvelést is, hogy a munkavédelmi szakembereknek folyamatosan a

munkavégzés helyén kell lennie. (Tanú 2 neve) munkavédelmi szakmérnök készítette el a sérült meghallgatási jegyzőkönyvét, így ezen követelménynek az alperes eleget tett.

[56] A BVG A1 rendelet 2., 4., 11., 29. és 30. §-ára alapított jogi érvelés körében változatlanul fenntartotta, hogy megfelelő munkavédelmi eszközök biztosítására, a munkavédelem és a biztonságos munkafeltételek és munkaeszközök biztosítására vonatkozó szabályoknak megfelelően működött, mint ahogy hivatkozott továbbá arra is, hogy az EGK irányelvekben foglalt kötelezettségeinek eleget tett. Azt, hogy a felperes megfelelő munkavédelmi oktatásban részesülést a csatolt okirati bizonyítékok alátámasztják. Nem felel meg a valóságnak, hogy a baleset kivizsgálására nem került sor.

[57] A felperes kizárólagos és elháríthatatlan magatartása vezetett a baleset bekövetkezéséhez, mert nem szabályszerű módon használta a munkagépet, nem tartotta be a munkavédelmi előírásokat, szabálytalanul védőkesztyűben dolgozott, amely körülmények a munkáltató ellenőrzési körén kívül esnek.

Az elsőfokú bíróság ítélete és jogi indokai

[58] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1 566 035 forint elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítést, 500 000 forint sérelemdíjat és ezen összegek után 2021. február 1. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamatot, továbbá 524 000 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest 40 270 forint, míg az alperest 153 960 forint le nem rótt eljárási illetéknek az állam javára történő megfizetésére.

[59] A felperes németországi munkavégzésére tekintettel elsődlegesen az alkalmazandó jog körében foglalt állást. Indokolásában kifejtette, hogy a felek az esetlegesen felmerülő munkaügyi viták tekintetében a magyar Mt. alkalmazását kötötték ki.

[60] A Róma I. 1. cikk (1) bekezdése, 3. cikk (1) bekezdése, valamint 8. cikk (1) bekezdése alapján akként foglalt állást, hogy az Mvtv. és az NGM rendelet csak a Magyarországon területén végzett munkavégzés során alkalmazhatóak, a németországi munkavégzés során nem.

[61] A 883/2004/EK Rendelet 12. cikk (1) bekezdése alapján arra a megállapításra jutott, hogy amennyiben a munkavállaló külföldi kiküldetése maximum 24 hónapot nem haladja meg, úgy továbbra is a kiküldő ország jogszabályainak hatálya alá tartozik, beleértve, hogy ott rendelkezik társadalombiztosítással is. A 96/71/EK Rendelet 3. cikk (1) bekezdése alapján azt a következtetést vonta le, hogy a magyar munkáltatónál munkaviszonyban álló, kiküldetésben 24 hónapot meg nem haladó időtartamban munkát végző munkavállalóra jogválasztás kikötése esetén a választott tagállam munkaviszonyra vonatkozó szabálya az irányadó, azonban a munkavégzés során a fogadó tagállam munkavédelmi, munkabiztonsági szabályai rá is vonatkoznak, az egészségvédelem, balesetmegelőzés, baleset kivizsgálásra vonatkozó rendelkezéseket e munkavállalóval kapcsolatban is alkalmazni kell.

[62] Az Mt. 166. § (1) és (2) bekezdés, valamint az Mt. 167. §-a alapján az alperes védekezésére tekintettel azt vizsgálta, hogy a károsodás kizárólag a felperes, mint munkavállaló elháríthatatlan magatartása okozta-e. A KMK vélemény II. 2. és II. 5. pontjára hivatkozással rámutatott, hogy a munkaviszonnyal összefüggésben bekövetkezett balesetért fennálló objektív munkáltatói felelősségre vonatkozó törvényes vélelem megdöntésének bizonyítási terhe az alperesre hárult. Ennek körében tehát neki kellett azt bizonyítani, hogy a károsodást kizárólag a felperes elháríthatatlan magatartása okozta.

[63] Az elsőfokú bíróság a perben kirendelt igazságügyi munkavédelmi szakértői vélemény alapján megállapította, hogy a felperes munkavédelmi szabályt segett és a baleset bekövetkezésének elsődleges oka a körfűrész védőburkolatának kiiktatása, illetve meghibásodása ellenére történő használata, másodlagos oka a kiiktatott védőburkolat ellenére a körfűrészszel történő munkavégzés, harmadlagos oka a felperes védőkesztyű használata, míg negyedleges oka a szükségtelen keresztirányú kézmozdulat elvégzése volt.

[64] A felperes szabályszegése körében nem találta bizonyítottnak azon védekezését, hogy a védőburkolat hibáját jelezte (tanú 1 neve) munkavezetőnek. Kifejtette, hogy a védőburkolat kiékelését észlelnie kellett volna, ezt nem szüntette meg, ezen okból a munkavégzést nem szakította meg, továbbá indokolatlanul belenyúlt a munkadarab leszabása érdekében a fűrészlánc felé egy keresztirányú mozdulattal.

[65] A felperes a baleset bekövetkezéséhez utasításellenes és figyelmetlen magatartásával hozzájárult azzal, hogy a balesethez vezető munkafolyamat során megszegte a munkáltató betanítás során, gyakorlati oktatás keretében kiadott technológiai utasítását, védőkesztyűt viselt és figyelmetlenül keresztirányú mozdulatot végzett.

[66] Rögzítette, hogy mindezen felperesi magatartások közrehatottak a baleset bekövetkezésében, de nem kizárólagosan. Az alperes objektív felelősség alóli mentesülése kapcsán azt vizsgálta, hogy a baleset kizárólagosan a felperes magatartására visszavezethető okból következett-e be.

[67] A lefolytatott bizonyítás alapján azt állapította meg, hogy a felperes a balesettel érintett körfűrészre a felperes betanítást kapott, annak működését és az azon való munkavégzést a termelésirányító-helyettes mutatta be számára és felhívta a védőszemüveg használatára. Ennek során néhány napig a felperessel együtt dolgozott, így a felperes a munkagép vonatkozásában betanított és kioktatott munkavállalónak minősült. Ezért a szabadság leteltét követően gyakorlott munkavállalóként újabb betanítást részére már nem kellett tartani.

[68] Az alperes vonatkozásában értékelte azt, hogy a munkavédelmi oktatásra vonatkozó magyar és német jogszabályi rendelkezéseknek nem tett eleget, azok megtörténte nem volt kétséget kizáróan bizonyított, tartalmában sem felelt meg a követelményeknek. Rámutatott, hogy a felperes 2020. március 2-án már Németországban végzett munkát, így március 9-én (város 1 neve)-n munkavédelmi, elméleti oktatásban nem részesülhetett, mint ahogy a németországi balesetvédelmi oktatás megtörténtét és annak tartalmát sem tudta kétséget kizáróan elfogadottnak tekinteni figyelemmel arra, hogy e körben a meghallgatott tanúk ellentétes nyilatkozatot tettek, annak függvényében, hogy jelenleg még az alperes

alkalmazásában állnak-e. A 2020. május 4-én kelt munkavédelmi baleseti napló adatai szerint az a gépkocsivezetőkre vonatkozó balesetvédelmi oktatást tartalmazta, amely a felperes munkavégzése szempontjából nem bírt jelentőséggel. A munkavédelmi napló alapján nem állapítható meg az sem, hogy a felperes, mely munkagépekre, milyen tartalommal, milyen részletességgel került kioktatásra. Mindezek alapján arra a megállapításra jutott, hogy a teljeskörű gyakorlati balesetvédelmi oktatás megtörténtét az alperes nem tudta igazolni.

[69] Az alperes terhére értékelte a német ipari biztonsági rendelet (BetrSich V) 12. § (2) bekezdés előírásainak megsértését is, amely szerint a gép használati utasításának munkavállalóval való közlése nem valósult meg, kezelési, használati útmutatót a felperes nem kapott. Kiemelte, hogy a német munkavédelmi szabályok hangsúlyozottan veszik figyelembe azt, hogy a munkavégzés megkezdését megelőzően a munkavállaló által értett nyelven a gép használati útmutatását, kezelési útmutatóját is át kell adni részére és gyakorlati oktatás során megbizonyosodni arról, hogy az abban foglaltakat a munkavállalók megismerte és elsajátította. Ennek pedig azért tulajdonított jelentőséget, mert a baleset bekövetkezésének közvetlen oka a kezelési utasításban foglalt előírások, utasításának megszegésére vezethető vissza.

[70] Az alperes azt sem tudta bizonyítani, hogy a felperesen kívül más munkavállaló nem használta a baleset napján a körfűrész, mint ahogy azt sem, hogy a védőburkolatot a felperes támasztotta ki.

[71] Szintén az alperes terhére értékelte azt, hogy nem bizonyította azt sem, hogy az ipari biztonsági rendeletben előírtakat betartva rendszeresen ellenőrizte, hogy a munkavállalók a balesetvédelmi óvó és védőrendszabályokat betartják-e és mennyiben. Rendszeres ellenőrzés hiányában nem észlelte azt a tényt, hogy a felperes mindig munkavédelmi kesztyűben dolgozott, amely szigorúan tilos volt.

[72] Mindezen hiányosságok pedig okozati összefüggésbe hozhatóak a baleset bekövetkezésével.

[73] Rámutatott, hogy az alperes nem tett eleget – a magyar és a német jogszabályi rendelkezésekből eredő – baleset kivizsgálására irányuló kötelezettségének sem, amelynek azért volt jelentősége, mert helyszíni szemle utóbb már nem volt tartható, a balesetet okozó munkagép állapota minden kétséget kizáróan nem volt megállapítható, a rendelkezésre álló felvételek minősége, keletkezésének időpontja pedig utóbb már nem volt bizonyítható.

[74] Figyelemmel arra, hogy a baleset bekövetkezésében a munkáltató terhére értékelhető körülmény is fennállt, az alperes nem bizonyította, hogy a baleset kizárólag a felperesi munkavállaló elháríthatatlan magatartása miatt következett be, így a kárfelelősség alóli mentesülését sem. Utalt továbbá arra, hogy a munkáltatót terhelő objektív felelősség alapján a vétkesség nélküli felelőssége a kiindulópont, amelynek nyomatékát fokozza a munkáltató vétkessége, amelyekkel kell szembe állítani a munkavállaló vétkes kötelezettségszegő magatartását. Az alperes vétkességét a munkavédelmi elméleti és gyakorlati balesetvédelmi oktatás hiányában, a használati útmutató felperesnek történő átadásának elmaradásában, valamint a védőkesztyű viselésének szabálytalan gyakorlatának eltérésében állapította meg.

[75] A Kúria eseti döntésére hivatkozással rámutatott, hogy az egészséges és biztonságos munkavégzés biztosítására vonatkozó jogszabályi előírások hiányában a munkavállaló kizárólagos és elháríthatatlan magatartása a baleset bekövetkezésénél nem állapítható meg. Utalt továbbá arra is, hogy következetes ítélkezési gyakorlat alapján nem eshet a munkavállaló terhére a munkavégzésre kialakított, eltúrt gyakorlat, amely utóbb a munkahelyi balesetet előidézte.

[76] Figyelemmel arra, hogy a munkavállaló károkozó magatartása mellett a munkáltató terhére értékelhető körülmény is fennállt kármegosztást alkalmazott, amelynek során értékelte, hogy a munkáltató vétkessége fokozottabb súllyal esik a latba az objektív alapú felelősségre tekintettel. Kifejtette, hogy a munkavédelmi szabályt is szegő munkáltató objektív felelősségének fennállása mellett a munkavállalói közrehatás aránya kisebb, így a munkáltatóra terhesebb 70%-30%-os arányú kármegosztást alkalmazott.

[77] Ezen arány figyelembevételével rendelkezett a részére megállapítható jövedelempótló kártérítés összegének meghatározásáról, amelynek során a havi bruttó 909 779 forint jövedelmet alapul véve a 2020. október 1. és 2021. január 31. közötti időszakra a baleset hiányában megkeresett 3 639 116 forintot csökkentett a részére folyósított 857 265 forint ellátás összegével.

[78] A sérelemdíj iránti követelés vonatkozásában kifejtette, hogy a felperest az élet-, testi épség, egészség nevesített személyiségi jogának megsértése fiatal felnőtt korban érte. Az eljárás során beszerzett orvosszakértői vélemény alapján rögzítette, hogy a felperes kézserülése a balesetet követő 2-2,5 hónap elteltével gyógyult, jobb kézháton műtéti heget, jobb kéz ujjának megtartott mozgását, jobb kézháton jelzett érzészavar és egy pontban nyomásérzékenységet észleltek. A balesettel összefüggésben a felperesnél szövődmény nem véleményezhető. A szubjektív panaszok úgy, mint jobb kézháton érzett érzékszavar, fájdalom, időnkénti zsibbadás, orvosszakértői szempontból elfogadhatóak, ezekben a felperes részéről mulasztás nem volt véleményezhető. A jobb kézháton lévő műtéti heg elsődlegesen gyógyult, esztétikai károsodásként nem észlelhető. 2020. október 27-ig a felperes öltözködésében, tisztálkodásában, önellátásában napi 4 órában segítségre szorult, a gipsz levétele után napi 1 óra időtartamban igényelt segítséget. A baleset óta eltelt időre tekintettel állapota véglegesnek tekinthető, abban érdemi változás nem állapítható meg.

[79] Utalt arra, hogy a sérelemdíj megállapítása során kármegosztás alkalmazásának nincs helye, az összecszerűség meghatározása körében értékelendő a károsult közrehatása. A sérelemdíj megállapítása során mérlegelési körébe vonta a felperes vétkes közrehatását, fiatal felnőtt korát, a baleset gyógyulásának időtartamát, azt, hogy a gyógyulásig önellátásra segítséggel volt csak képes, a gyógyulásért pedig mindent megtett. Mindezeket összességében értékelve 500 000 forint összegű sérelemdíjat talált megalapozottnak.

[80] A pernyertesség-pervesztesség arányában rendelkezett a perköltség viselése felől.

Az alperes fellebbezése, a felperes fellebbezési ellenkérelme

[81] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása, a kereset elutasítása és a felperes első- és másodfokú eljárás perköltségben marasztalása; másodlagosan az elsőfokú bíróság által megállapított kármegosztás mértékének 50-50 %-os mértékben történő megállapítása és a kártérítés címén megállapított marasztalási összeg 1 118 598 forintra, a sérelemdíj címén megítélt összeg 250 000 forintra történő leszállítása, továbbá a perköltség 50-50 %-ra történő leszállítása érdekében. Költségjegyzéken 100 000 forint ügyvédi munkadíjat számított fel a másodfokú eljárásban.

[82] Az ítéletábrlától gyakorolni kért felülbírálati jogkört a Pp. 369. § (3) bekezdés a), c) és d) pontjaiban jelölte meg.

[83] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálása szempontjából releváns tényeket részben tévesen, részben hiányosan állapította meg, levont jogi következtetése ellentétes a Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontjában és a KMK véleményben foglaltakkal, valamint a következetes bírósági gyakorlattal.

[84] A tényállás módosítása, kiegészítése körében hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság kizárólag a felperes tényállítása alapján, bizonyítás nélkül, hibásan állapította meg tényállásában, hogy a felperes folyamatos jelleggel használta a körfűrésznél a védőkesztyűt. Ebből pedig a Pp. 279. §-ába ütköző módon megalapozatlanul vont le következtetést az alperes ellenőrzési kötelezettségének elmulasztására. Ez alapján az ítélet indokolása a Pp. 346. §-ába ütközik, mivel nem tartalmazza teljeskörűen a megállapított tényekre vonatkozó bizonyítékokat, az azok mérlegelésénél irányadó körülményekkel együtt. Kizárólag az állapítható meg, hogy a felperes a baleset időpontjában védőkesztyűt használt, amely okozati összefüggésben állt a baleset bekövetkeztével.

[85] Álláspontja szerint hibás az a jogkövetkeztetés is miszerint a felperes többszintű szabályszegő magatartása ellenére nem állapította meg a felperes kizárólagos felelősségét a baleset bekövetkezésében. A kirendelt és a bíróság által is aggálytalannak minősített munkavédelmi szakértői vélemény alapján (tanú 1 neve) és (tanú 3 neve) által tartott betanítás a fűrészgép tekintetében szakmai és munkavédelmi gyakorlati oktatásnak minősül. Ezáltal a felperes betanított munkavállalónak tekinthető, elegendő gyakorlati betanításban részesült. A szakértő kiemelte a védőkesztyű használatának tilalmát is, amelyet az ítélet rögzített is.

[86] Utalt arra, hogy a szakértő valóban megállapította, hogy a baleset kivizsgálása nem teljeskörűen történt meg, ugyanakkor az ezzel kapcsolatos hiányosság nem hatott közre a baleset bekövetkezésében.

[87] A szakértői vélemény aggálytalan megállapításai ellenére az elsőfokú bíróság a szakértői véleménytől eltérően foglalt állást, amikor arra a megállapításra jutott, hogy az alperes nem tett eleget a magyar és német jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően az elméleti munkavédelmi oktatásnak, nem volt továbbá megállapítható a gyakorlati oktatás tartalma, illetve az alperes nem tett eleget a munkavállalók rendszeres ellenőrzési kötelezettségének, így közrehatott a baleset bekövetkezésében. Ezen következtetéseknek nem

adta annak indokát, így a Pp. 346. § (5) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettségének nem tett eleget. Utalt arra, hogy a szakértő nem tett olyan megállapítást miszerint az alperesi munkáltató vonatkozásában megállapított hiányosságok okozati összefüggésbe hozhatóak a baleset bekövetkezésével.

[88] Téves az elsőfokú bíróság azon jogi állásfoglalása is, miszerint a felperesi szabályszegések nem minősülnek az alperes ellenőrzési körén kívül eső, a felperesi munkavállaló elháríthatatlan magatartásának figyelemmel arra, hogy szakértő megállapítása alapján a felperes gyakorlati oktatásban részesült. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal, hogy a baleset bekövetkezésének időpontjában a felperes már 6 hónapja végzett munkát a perbeli telephelyen, a munkaeszközök működésével teljesen tisztában volt.

[89] A törvényszék megállapítása alapján a felperes észlelte a védőburkolat kitámasztását, ezt a munkavezető részére nem jelezte, a munkagépet a biztonsági védőeszközök kiiktatása mellett használta, egyidejűleg a munkagép használatakor tiltott munkavédelmi kesztyűt is viselt. Ezen körülmények felmerülésével a munkáltató előre nem számolhatott, kivédésére az időszakos ellenőrzés nem volt alkalmas, így a baleset bekövetkezésében okozati összefüggés kizárólag a felperes részéről megvalósított magatartásokkal alapozható meg.

[90] Másodlagos fellebbezési kérelme körében előadta, hogy amennyiben az alperes felelősségének kimentésére nincs jogi lehetőség, úgy a kármegosztás arányának megállapításakor kérte figyelembe venni, hogy az alperes terhére rótt mulasztások távolabbi oksági kapcsolatban állnak a baleset bekövetkezésével, mint a felperes közvetlen szabályszegései. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ezért tévesen értékelte fokozottabb súlyúnak az alperesi munkáltató vétkességét, a felperesi munkavállalóhoz képest. Véleménye szerint a felperes a munkahelyi rutin megszerzésével lazábban kezelte a munkavédelmi szabályokat, a munkabaleset több mint fél évvel a belépését követően történt, ami nem azt igazolja, hogy a baleset fő oka a munkavédelmi oktatás hiányossága. Fél évnyi munkavégzés után már nem alakulnak ki új helyzetek, amelyekkel találkozhat a munkavállaló. Álláspontja szerint nem a felelősségi alakzat objektív volta a döntő tényező, hanem a baleset bekövetkezésének közvetlen oka. Jelen esetben pedig közvetlen okként a felperes egyidejű, több munkabiztonsági szabályszegő magatartása volt.

[91] A sérelemdíj vonatkozásában előadta, hogy a balesetből eredően szövődmény, visszamaradó következmény nem volt véleményezhető, a felperes sérülése szövődménymentesen gyógyult. A sérülés gyógytartama, az az alatti negatív körülmények nem indokolják az 500 000 forint összegű sérelemdíj megállapítását. A közrehatás mértékénél pedig álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal, hogy a felperesi munkavállaló több fontos, biztonságát szavatoló munkabiztonsági szabályt szegett egyidejűleg, amely döntő módon közrehatott a baleset bekövetkezésében, a munkaeszköz állapotának észlelésekor a munkát nem kezdhette volna meg, ez pedig a sérelemdíj mértékének 250 000 forintos leszállítására ad alapot.

[92] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására, a felperes másodfokú perköltségben történő marasztalására irányult, amelynek mértékét az Ükr. 3. §-a alapján kért megállapítani.

[93] Vitatta, hogy a felperes munkavédelmi szabályszegései a kizárólagos felelősségét alátámasztaná. Utalt az elsőfokú bíróság ítéletében foglalt megállapításokra miszerint az alperes a munkavédelmi oktatásra vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek nem tett eleget, azok megtörténtét nem bizonyította kétséget kizáróan, tartalma nem felelt meg a követelményeknek, továbbá az sem nyert bizonyítást, hogy az alperes eleget tett az ellenőrzési kötelezettségének. Ugyanakkor a körfűrésszel más munkavállaló is végezhetett munkát és az sem nyert bizonyítást, hogy a védőburkolatot a felperes támasztotta ki.

[94] Az elsőfokú bíróság az Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontjában, valamint a KMK véleményben foglaltakat alkalmazva helyesen állapította meg a munkáltató vétkességét a fenti magatartásokban. Helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes által csatolt iratok ellenére a munkavédelmi, elméleti és gyakorlati oktatások megtörténte nem került a perben igazolásra. Utalt arra, hogy a magyarországi oktatás kapcsán kiállított okirat vonatkozásában bizonyítást nyert, hogy a felperes már nem tartózkodott Magyarországon, míg a német munkavédelmi oktatás során a német munkavédelmi szabályokra vonatkozó igazolások nem igazolták azt, hogy annak tartalma megfelelő volt. A szakértői vélemény alapján hivatkozott arra, hogy a munkaeszköz használatára vonatkozó írásos használati utasítás a munkavállaló részére nem került átadásra, az oktatás szintje és tematikája nem volt meghatározható.

[95] Rámutatott továbbá, hogy az elsőfokú bíróság csak a szakértő kompetenciájába tartozó kérdések körében elfoglalt álláspontját vette figyelembe, a felelősség megállapítása azonban nem szakkérdésnek, hanem jogkérdésnek minősül, így eltérő jogi következtetés levonására a bíróságnak megfelelő jogszabályi alapja volt.

[96] Helyesen értékelte az alperes terhére a munkavédelmi oktatás, a védőkesztyű használata körében az ellenőrzési kötelezettség elmulasztását. Ezek kapcsán az alperes fellebbezésében kizárólag a mérlegelési tevékenységet támadja, amely álláspontja szerint megalapozatlan.

[97] Helyesen jutott továbbá az elsőfokú bíróság arra a következtetésre is, hogy a kár a munkáltató ellenőrzési körén belül eső körülmény miatt következett be. Az alperes fellebbezésében az ellenőrzési körén kívül eső körülményként a felperes kizárólagos magatartását jelöli meg, amely valójában nem mentesülési körülmény.

[98] A kármegosztás mértéke kapcsán hivatkozott arra, hogy az alperes megállapított mulasztásai nem távolabbi oksági kapcsolatban állnak a balesettel, hanem okai a felperesi szabályszegésnek. A felperesi szabályszegések nem közelebbi oksági viszonyban állnak, vagy súlyosabbak a kár bekövetkeztével. E körben álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítéletében megfelelően indokolta, hogy miért alkalmazott az alperesre nézve terhesebb kármegosztást.

[99] Utalt arra is, hogy az alperes a baleset kivizsgálása során igyekezett annak üzemi jellegét mellőzni, továbbá, hogy nem a munkaviszony kezdetétől, hanem csak 2020

augusztusától kezdett el dolgozni a balesettel érintett eszközön. Augusztus végétől szeptemberben három héten át szabadságon volt, ezt követően ment vissza dolgozni, amikor is a baleset bekövetkezett. Nem vitatta, hogy a felperes a baleset bekövetkezéséhez magatartásával hozzájárult, azonban a munkáltató terhére értékelendő az a körülmény, hogy a munkavédelmi elméleti és gyakorlati oktatás megtörténtét bizonyítani nem tudta, elmulasztotta a használati útmutató munkavállaló részére átadását és eltúrte a szabálytalan gyakorlatot, amely pedig kármegosztást tesz megalapozottá.

[100] Az Mt. 174. § - helyesen 166. § - (1) bekezdésén alapuló objektív felelősségre figyelemmel a munkáltató felelősségének mértéke nem aszerint alakul, hogy milyen arányban áll egymással a munkavállalónak és a munkáltatónak a kár bekövetkezésében való vétkeisége, mert a munkáltató a munkavállaló káraiért vétkeiség nélkül is felel.

[101] A védőkesztyű körében hivatkozott a BH 2003.170. számú eseti döntésben foglaltakra, miszerint a kialakított és eltúrt helytelen gyakorlat nem értékelhető a munkavállaló terhére. E körben hivatkozott az ellenőrzési kötelezettség elmulasztására is.

[102] A sérelemdíj mértéke vonatkozásában az elsőfokú bíróság értékelte a felperesi kötelezettségszegő magatartásokat, ezeket az eset összes körülményeivel összevetve a megállapított sérelemdíj eltúlzottnak nem tekinthető. Kérte figyelembe venni, hogy a felperes fiatal felnőttként szenvedett balesetet, teljes gyógyulása hónapokat vett igénybe, amely időszakban mindennapi segítségre szorult, önellátásra csak részben volt képes, így a fellebbezés e körben is alaptalan.

Az ítéltábla döntése és jogi indokai

[103] A fellebbezés alaptalan.

[104] Az ítéltábla az ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, arra a peres felek maguk sem hivatkoztak, így felülbírálati jogkörének a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 370. § szerinti korlátai között járt el. E rendelkezés (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – a (2)-(4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolhatja. Ilyen korlátnak minősülnek a 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. Ez azt jelenti, hogy a 371. § (1) bekezdésében foglaltak miatt korlátnak minősül – egyebek mellett – hogy a fellebbező fél milyen konkrét döntést kér a másodfokú bíróságtól atekintetben, hogy az mennyiben változtassa meg, vagy helyezze hatályon kívül az elsőfokú ítélet kifogásolt rendelkezését vagy részét és ezt milyen okból tegye, továbbá, hogy a fellebbező milyen anyagi, illetve eljárási jogszabálysértést jelöl meg fellebbezése alapjául. Azzal tehát, hogy a fellebbező milyen határozott kérelmet és milyen indokkal ad elő, egyúttal kijelöli a másodfokú bíróságtól kért felülbírálat tárgyát és körét. Emellett lényeges korlátot jelent az is, hogy a Pp. 369. §-a meghatározza, a felülbírálati jogkör milyen keretek között gyakorolható.

[105] Az alperes fellebbezésében az ítéltáblától gyakorolni kért felülbírálati jogkör keretében az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás módosítása [Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja], a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés levonása [Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja] és az elsőfokú bíróságnak az anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörben hozott döntésének felülmérlegelése [Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja] alapján elsődlegesen a kereset elutasítását, másodlagosan a kármegosztás, illetve a közrehatás arányainak megváltoztatásával a marasztalási összegek leszállítását kérte.

[106] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen azt sérelmezte, hogy az ítéleti tényállás tévesen tartalmazza azt a megállapítást, hogy a felperes folyamatos jelleggel használta a körfűrésznél a védőkesztyűt, ugyanakkor az elsőfokú bíróság tényállása ilyen megállapítást nem tartalmaz.

[107] Az elsőfokú bíróság ítéletének [111]-[118] bekezdésében részletesen idézte a szakértői véleményben, valamint annak tárgyaláson történt kiegészítésében tett szakértői megállapításokat, az ezekből levont következtetéseit pedig az elsőfokú ítélet [119]-[141] bekezdései tartalmazzák.

[108] Az elsőfokú bíróság a bizonyítás eredményének – elsősorban a szakértői véleményeknek – mérlegelése folytán tett megállapításait a tényállásban nem rögzítette, ezért az ítéltábla a tényállást ítélete [7], [9], [13] és [14] bekezdése szerint kiegészítette. Az így kiegészített tényállás alapján kerülhet sor az alperes fellebbezésében hivatkozott felülbírálati jogkör gyakorlása keretében a tényállás módosítása iránti kérelem elbírálására.

[109] A Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállást az anyagi jogi felülbírálat során akkor érintheti, ha a bizonyítás eredményét okszerűtlennek minősíti. A mérlegelés akkor okszerűtlen, ha az ítéletben rögzített tényállás iratellenes, illetőleg ha az elsőfokú bíróság az adott bizonyítékok alapján nem juthatott volna az általa elfogadott következtetésre, vagyis a tényállás megállapítása során logikai hibát vétett. Nem elégséges azonban az okszerűtlen mérlegelésre általánosságban hivatkozni, konkrétan meg kell jelölni, hogy a bíróság milyen bizonyítékból vont le okszerűtlen következtetést, illetve milyen bizonyítási hiányosságok miatt nem tekinthető az ítélet megalapozottnak.

[110] A védőkesztyű használata kapcsán a felperes személyes meghallgatása során úgy nyilatkozott, hogy „Nem mondták a munkáltató részéről, hogy védőkesztyűt használjak, de azt sem mondták, hogy azt nem használhatom” (4.M.70.136/2021/29. alatti jegyzőkönyv 8. bekezdés). (Tanú 1 neve) a felperes betanítását végző alperesi munkavállaló arra a kérdésre, hogy van-e korlátozás a körfűrésznél a védőkesztyű használatára vonatkozóan úgy nyilatkozott, hogy „én úgy tudom, hogy nem szabad kesztyű rajtunk legyen, mert ha bekapja a gép, akkor még odahúzza a kezünket” (3.M.70.136/2021/60. alatti jegyzőkönyv 10. bekezdés). (Tanú 4 neve) az alperes műszaki szaktanácsadójának előadása szerint a felperes felvétele során, a telephelyen megtartott elméleti munkavédelmi oktatás során felhívták a felperes figyelmét, hogy „védőkesztyűt szigorúan tilos használni a körfűrész alkalmazása során” (3.M.70.136/2021/83. alatti jegyzőkönyv 5. bekezdés).

[111] A Pp. 279. § (1) bekezdése értelmében a bíróság a perben jelentős tényeket a felek tényállításainak és perben tanúsított magatartásának, valamint a per tárgyalása során megismert bizonyítékoknak és egyéb peradatoknak az egybevetése, egyenként és összességében történő értékelése alapján a meggyőződése szerint állapítja meg. A bizonyítási anyagon alapuló ténymegállapítás logikai tevékenység, amelynek során a bíróság a bizonyító tényekről (a bizonyítékokról) következtet a bizonyítandó tényekre (a jogilag releváns tényekre). A bizonyítékok szabad mérlegelése elvének legfőbb korlátja a bíróság Pp. 346. § (5) bekezdés szerinti indokolási kötelezettsége. Az ítélet indokolásából ugyanis világosan ki kell tűnnie, hogy a bizonyítékok mérlegelése során melyek voltak azok a körülmények, amelyeket a bíróság irányadónak vett.

[112] Az alperes fellebbezése ekörben annyiban alapos, hogy az elsőfokú bíróság ekörben elmulasztotta részletes indokolási kötelezettségét, ugyanakkor mérlegelése nem volt okszerűtlen. A felperes tényállítását ugyanis csak (tanú 1 neve) és (tanú 4 neve) tanúvallomása érintette. (Tanú 1 neve) csak általánosságban tett a védőkesztyű tilalmára vonatkozó kijelentést, azt azonban nem állította, hogy a felperes betanítása során ez részéről elhangzott volna, vagy ezt a felperesnek bármikor jelezte volna. (Tanú 4 neve) pedig az alperesi telephelyen megtartott oktatásra hivatkozik, amelynek megtörténtét – a fellebbezésben már nem vitatott módon – a 2020. március 9-re dátumozott oktatásról kiállított dokumentum nem támasztotta alá.

[113] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a Pp. 279. § (1) bekezdése alapján helyállóan állapította meg, hogy a felperes a körfűrész használata során védőkesztyűt használt, így tényállás megváltoztatására ezen okból nem volt mód.

[114] Az alperes fellebbezésében hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság az általa is aggálytalannak minősített szakértői megállapításokkal szembe helyezkedve – indokolási kötelezettségét elmulasztva – vonta le azt a következtetést, hogy az alperes közrehatott a baleset bekövetkezésében, annak ellenére, hogy a szakértő nem tett olyan megállapítást, hogy az alperesi munkáltató vonatkozásában megállapított hiányosságok, okozati összefüggésbe hozhatóak a baleset bekövetkeztével. Ennek alapján az ítéltáblától a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkör keretében az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés levonását kérte.

[115] A Mt. 166. § (1) bekezdése értelmében a munkáltató köteles megtéríteni a munkavállalónak a munkaviszonnyal összefüggésben okozott kárt. A felek között nem volt vitatott, hogy a munkáltató kártérítési felelősségének pozitív elemei fennálltak. A munkáltató kártérítési felelőssége alól az Mt. 166. § (2) bekezdése két kimentési tényállást tartalmaz. Az Mt. 166. § (2) bekezdés a) pontja értelmében a munkáltató mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt az ellenőrzési körén kívül eső olyan körülmény okozta, amellyel nem kellett számolnia és nem volt elvárható, hogy a károkozó körülmény bekövetkezését elkerülje, vagy a kárt elhárítsa. Mentesül továbbá a felelősség alól a munkáltató annak bizonyításával is, hogy a kárt a munkavállaló kizárólagos és elháríthatatlan magatartása okozta [166. § (2) bekezdés b) pont].

[116] Az alperes fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság ítélete az Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontjában, valamint a KMK véleményben foglaltakkal ellentétes,

ezen hivatkozása egybeesik az elsőfokú eljárás során előadott védekezésével, ezért az ítéltábla kizárólag ezen mentesülési okot vizsgálhatta.

[117] Az Mt. 166. § (2) bekezdés b) pontja értelmében a munkavállaló magatartása akkor vezet a munkáltató felelősség alóli mentesüléshez, ha a kárt – függetlenül attól, hogy a magatartás vétkes volt-e vagy sem – kizárólag a munkavállaló maga okozta és az a munkáltató részéről elháríthatatlan volt. Ha a kár bekövetkezése nem kizárólag a munkavállaló magatartására vezethető vissza, hanem abban olyan ok is közrehatott, amely a munkáltató ellenőrzési körébe vagy akár azon kívül esik, de a munkáltató részéről objektíve elhárítható volt, a munkáltató a felelősség alól nem mentesülhet. A munkavállalónak a károsodásra vezető kizárólagos magatartása esetén a munkáltató felelősség alóli mentesülésének további feltétele az, hogy a magatartás, az abból eredő károsodás a munkáltató részéről nem volt elhárítható. Az elháríthatósággal kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy a balesetek elleni védekezés egyik jelentős eszköze a munkavédelmi előírások megtartása. Ezek az előírások azonban csak akkor töltik be rendeltetésüket, ha azokra a munkáltató kellően kioktatja a munkavállalóit és megfelelő intézkedéseket tesz azok megtartása érdekében. Nem hivatkozhat tehát elháríthatatlanságra a munkáltató, ha ezt a kötelezettségét elmulasztotta. A KMK vélemény II. 5. pontja értelmében munkavállaló kizárólagos és egyben elháríthatatlan magatartása a törvény kifejezett rendelkezése hiányában vétkességére tekintet nélkül fennállhat. Vizsgálni kell azonban az eset összes körülményét, mivel e mentesülési feltétel fennállása akkor állapítható meg, ha a munkáltató bizonyítása sikeres arról, hogy a kár keletkezésében egyéb ok nem hatott közre. Amennyiben a bizonyítási eljárás eredménye alapján a munkavállaló károkozó magatartása és a munkáltató terhére értékelhető körülmény is megállapítható, vagyis kizárólagos és elháríthatatlan munkavállalói magatartás nem bizonyított, kármegosztást alkalmazandó.

[118] Az elsőfokú bíróság a mentesülési ok körében helytállóan idézte a KMK vélemény releváns pontjait, valamint a vonatkozó bírósági gyakorlatot, ezért azokat az ítéltábla nem kívánja megismételni.

[119] Az alperes mentesülése körében annak volt perdöntő jelentősége, hogy a felperes kárát kizárólag a saját elháríthatatlan magatartása okozta-e vagy abban közrejátszott olyan körülmény is, amely a munkáltató részéről objektíve elhárítható lett volna. Ennek körében az elsőfokú bíróság helyesen idézte az igazságügyi szakértői vélemény azon megállapítását, hogy a baleset bekövetkezésének közvetlen okai a kezelési utasításban foglalt utasítások megsértésére vezethetők vissza (szakértői vélemény 24. és 28. oldal). Helyesen vonta le az elsőfokú bíróság azt a következtetést is, hogy az alperes terhére értékelhető fentebb már részletezett hiányosságok, így a kockázatértékelés hiánya, a gépkezelési utasítás átadásának elmaradása, a betanítási és munkavédelmi oktatás tartalmi hiányosságai, a védőkesztyű használata kapcsán a munkáltató által eltűrt gyakorlat ugyan közvetlenül nem, de közvetetten mindenképpen közrehatottak a baleset bekövetkezésében, hiszen éppen ezen alperesi mulasztások szolgálhattak kiindulópontként a felperes szabályszegő magatartásának. Ezen mulasztások pedig az alperes részéről objektíve elháríthatók lettek volna, ha a kockázatértékelés meglétét ellenőrzi, a gépkezelői utasítás átadásáról meggyőződik, az oktatásokat megfelelően dokumentálja, vagy ellenőrzési kötelezettségének igazolható módon eleget tesz. Ezek hiányában azonban az elsőfokú bíróság helyesen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes magatartása nem kizárólagos okozója a bekövetkezett kárnak. Ezzel ellentétes megállapítás csak abban az esetben lett volna levonható, ha az alperes mulasztásai nemcsak közvetlenül, de közvetett módon sem járulhattak volna hozzá a baleset

bekövetkezéséhez, ennek hiányában az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok és bizonyítékok alapján helytálló jogi következtetésre jutott.

[120] A Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja szerinti felülbírálat keretében az alperes fellebbezésében az elsőfokú bíróság anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörében hozott döntése kapcsán a kártérítési igény vonatkozásában alkalmazott alperesre nézve terhesebb 70-30 %-os kármegosztás mértékét és a sérelemdíjösszegezését vitatta.

[121] A kártérítés vonatkozásában az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást akkor, amikor a munkáltató objektív, vétkesség vizsgálata nélküli felelősségére tekintettel, vétkességét fokozottan értékelte az alperes terhére. Ezen objektív alapú felelősségre tekintettel ugyanis a munkáltató kimentési lehetősége szűk körű, akár csekélyebb mértékű mulasztása is nagyobb súllyal veendő figyelembe, így a felek szabályszegései nem pusztán önmagukban, hanem e felelősségi alakzatra figyelemmel is értékelendők. Mindezekre tekintettel az ítéltábla álláspontja szerint az alperesre nézve terhesebb 70-30 %-os arányú kármegosztás az eset összes körülménye alapján megfelelő arányú, így annak módosítását nem találta indokoltnak.

[122] Az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást abban a kérdésben is, hogy az Mt. 9. § (1) bekezdése alapján a felperes sérelemdíj iránt előterjesztett igényére figyelemmel a törvény eltérően rendelkezése hiányában a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42–2:54. §-át kell alkalmazni azzal, hogy a Ptk. 2:52. § (2) és (3) bekezdése, valamint 2:53. §-a alkalmazásakor az Mt. kártérítési felelősségre vonatkozó szabályai az irányadók.

[123] Ahogy arra az elsőfokú bíróság is helyesen rámutatott sérelemdíj esetén nincs összegezésre kifejezhető nem vagyoni sérelem, amelynek egy meghatározott részét a sértettre lehetne áthárítani, így a sérelemdíj mértékének megállapítása során kármegosztásnak nincs helye, az összegezésre meghatározható károknál alkalmazható kármegosztás helyett a sérelemdíj összegénél mérlegelhető a sértett esetleges közrehatása. (BH2021. 49., Kúria Mfv. 10.064/2020/4.) A felperes esetleges közrehatása kármegosztást nem eredményezhet, csak a sérelemdíjösszegezésének megállapítása során annak összegét csökkentő tényező lehet. A munkavállaló közrehatását, annak kisebb vagy nagyobb súlya alapján kell meghatározni, emellett fel kell tárni, hogy a munkáltató vétkes magatartása mennyiben járult hozzá a kár bekövetkezéséhez. A közrehatás arányának kialakításakor a bíróság a munkáltató vétkesség nélküli felelősségét értékeli kiinduló pontként, ennek nyomatakát fokozza a munkáltató vétkessége; ezeket kell egybevetni a munkavállaló vétkes közreható magatartásával.

[124] A Ptk. 2:52. § (3) bekezdése a sérelemdíjösszegezésének meghatározásához az eset összes körülményeinek figyelembevételét írja elő a bíróságok számára azzal, hogy különösen a sérelmet szenvedett felet ért hátrány és annak súlya, ismétlődő jellege, a felróhatóság mértéke, a jogsértésnek a sértettre és környezetére gyakorolt hatása kap jelentőséget. Lényeges szempont a sérelemdíjösszegezésének meghatározásakor, hogy a sérelemdíjnak, mint a személyiségi jogsértés egyik lehetséges szankciójának a funkciója kettős. Egyrészt a személyiségi jogok megsértésének vagyoni elégtétellel történő közvetett kompenzációja, másrészt magánjogi büntetésnek is tekintendő a hasonló jogsértések

megelőzése céljából. Mindezen körülmények együttes figyelembevételével kell az adott esetben a fél javára megítélhető sérelemdíj mértékét meghatározni.

[125] Az ítéltábla álláspontja szerint a perbeli esetben a sérelemdíj összecszerűségénél irányadó szempontokat az elsőfokú bíróság helyesen vonta mérlegelési körébe, ítéletének [151]-[154] bekezdésében megfelelő súllyal értékelte a felperesi munkavállaló szabályszegő magatartását, a felperesnél a bekövetkezett balesettel összefüggésben elszenvedett testi épség, egészség sérelmét, valamint a munkáltató vétkességét.

[126] Az ítéltábla a sérelemdíj mértékének meghatározásakor a jogsértés súlyossága körében utalni kíván arra, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítettek alapján a baleset következtében a felperes kezén kb. 8 cm hosszú vágott seb keletkezett, kint fekvő vágó inakat, szétvágott nyújtó-feszítő inakat diagnosztizáltak nála, amelyet össze kellett varrni. A sérülés mellett helyesen értékelte az elsőfokú bíróság a gyógytartam időtartamát, valamint a balesetnek a sértettre és környezetre gyakorolt hatása körében azt a körülményt, hogy a gyógyulás időtartama alatt önmaga ellátásában kezdetben hosszabb, majd rövidebb időtartamban, de folyamatos segítségre szorult.

[127] Mindezeket összességében értékelve az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül döntött a sérelemdíj összegéről, az általa megállapított 500 000 forint összegű sérelemdíj ugyanis arányban áll a felperest ért nem vagyoni jellegű hátránnyal, amely a balesetkori ár- és értékviszonyokat is figyelembevéve megfelelő mértékű kompenzációt jelent a felperest ért személyiségi jogsértések kompenzálására, és a prevenció céljának is eleget tesz, ezért a sérelemdíj megfizetésére kötelező rendelkezés összecszerű megváltoztatása nem volt indokolt.

[128] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét, mint érdemben helyest – a tényállás és az indoklás szükséges pontosításával – a Pp. 383. § (2) bekezdés első fordulata szerint eljávra helybenhagyta.

[129] Az alperes teljes egészében peresztes lett, ezért az ítéltábla a Pp. 82. § (2) bekezdés, 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pernyertes felperes ügyvédi munkadíjának megfizetésére, amelynek mértékét az Ükr. 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján kerekítve 51 650 forintban állapította meg, amely összeget áfa nem terhel.

[130] A másodfokú eljárásban teljes egészében peresztes alperes ugyancsak a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles a feljegyzett 165 283 forint fellebbezési eljárási illetéket megfizetni a Magyar Államnak [Pp. 95. § (2) bekezdés, 101. § (1) bekezdés, 102. § (1) bekezdés; az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdés és 46. § (1) bekezdés].

[131] Tájékoztatja az ítéltábla az alperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára kell megfizetnie. A megfizetés során közleményként fel kell tüntetnie a Szegedi Ítéltábla megnevezését, a jelen határozat számát és a fizetésre kötelezett adószámát.

[132] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[133] Az ítélet ellen a Pp. 365. § (2) bekezdésében foglaltak alapján nincs helye fellebbezésnek.

Szeged, 2024. december 5.

Dr. Bálint Attila s.k.

Dr. Telegdy Gergely s.k.

Dr. Tolna András s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró